

Utlåtande 2010:36 RII (Dnr 302-124/2010)

Försäljning av Stockholm Vatten AB:s aktieinnehav i dotterbolaget Stockholm Vatten Utveckling AB

Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 15 mars 2010

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

1. Överlåtelsen enligt avtal av samtliga aktier i Stockholm Vatten Utveckling AB, till Scandinavian Biogas Fuels International AB godkänns, *bilaga 2*.
2. Handlingar som är allmänna handlingar vid tillträdet får förvaras hos Scandinavian Biogas Fuels International AB med stöd av bestämmelserna i 2 kap. 3§ offentlighets- och sekretesslagen, dock längst till utgången av år 2011.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att uppdra åt Stockholm Vatten AB att göra de justeringar i leveransavtal och dylikt som kan komma att erfordras för att genomföra försäljningen.
4. Som svar på kommunfullmäktiges återremiss hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (daterat 2010-03-17) samt vad som framförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 8 september 2008 att godkänna en ombildning av Stockholm Vattens dotterbolag, Stockholm Vatten Utveckling AB, till ett renodlat fordonsgasbolag och att detta bolag i ett senare skede skulle avyttras till en privat eller annan extern intressent.

Under 2009 har Stockholm Vatten Utveckling AB ombildats till ett fordonsgasbolag, genom att verksamhetens anläggningstillgångar, inklusive mark överförts från Stockholm Vatten VA AB. Vidare har fordonsgasbolaget tecknat nödvändiga avtal för att bolaget ska kunna verka som en självständig enhet.

Stockholm Vatten AB:s styrelse fattade för egen del beslut om en försäljning av samtliga aktier i Stockholm Vatten Utveckling AB den 21 januari 2010.

Försäljningen av Stockholm Vatten Utveckling AB innebär en avyttring av samtliga aktier i bolaget.

De tillgångar som ingår i Stockholm Vatten Utveckling AB vid överlåtelsen är gasuppraderingsanläggningarna i Bromma och Henriksdal samt back up anläggningen med LNG (flytande naturgas) i Henriksdal. Avgränsningen mot Stockholm Vatten AB:s anläggningar är gasfläktarna som ligger efter gasklockorna. I Bromma och Henriksdal ingår också för verksamhetens bedrivande nödvändig mark.

I Loudden ingår gasuppraderingsanläggningen med tillbehör i Stockholm Vatten Utveckling AB, medan marken kvarstår i Stockholm Vatten VA AB:s ägo. Ett särskilt avtal om markhyra har ingåtts för Loudden. Nödvändiga avtal om servitut, service m.m. har också träffats mellan Stockholm Vatten Utveckling AB och Stockholm Vatten VA AB för samtliga anläggningar.

Ingen personal är anställd i det bolag som säljs.

Försäljningsprocessen

Under 2009 har diskussioner förts med ett antal potentiella intressenter för avyttring av fordonsgasbolaget. I försäljningsprocessen har konsultföretaget Solving Efeso anlåtats som rådgivare.

Under hösten 2009 ingicks en avsiktsförklaring mellan Stockholm Vatten AB och Scandinavian Biogas Fuels International AB om överlåtelse av aktierna i Stockholm Vatten Utveckling AB. Styrelsen i Stockholm Vatten AB tillstyrkte vid ett styrelsemöte den 19 november 2009 att aktierna fick överlåtas i enlighet med avsiktsförklaringen.

Under december 2009 och januari 2010 har bolagsledningen slutfört förhandlingarna med köparen. Ett aktieöverlåtelseavtal tecknades den 13 januari 2010 med förbehåll för Stockholm Vatten AB:s styrelse, koncernstyrelsens och kommunfullmäktiges godkännande.

Avsikten är att köparen ska tillträda aktierna senast den 30 juni 2010.

Köparen

Föreslagen köpare av fordonsgasbolaget är Scandinavian Biogas Fuels International AB. Bolagets verksamhet består i att direkt eller indirekt på en internationell marknad producera och distribuera biogas och på kommersiella grunder bedriva forskning, utveckling och spridning av kunskap inom området biogasframställning.

Ekonomi

För år 2009 uppgick fordonsgasbolagets omsättning till 50,6 mnkr och resultat efter finansnetto till -2,0 mnkr.

Uppgörelsen innebär att köparen erlägger 160 mnkr för aktierna i Stockholm Vatten Utveckling AB samt värdet av nettorelsekapitalet. Efter att hänsyn tagits till likvida tillgångar innebär köpeskillingen att Stockholm Vatten AB erhåller 25,0 mnkr för eget kapital i bolaget, som vid tillträdet beräknas uppgå till 6,7 mnkr, vilket innebär en realisationsvinst om 18,3 mnkr. I och med att Stockholm Vatten Utveckling AB säljs till tredje man kan även realisationsvinsten på 23,2 mnkr från internöverlåtelsen av anläggningstillgångarna tas upp i koncernens resultaträkning. Den totala realisationsvinsten av försäljningen av Stockholm Vatten Utveckling AB beräknas således uppgå till ca 41,5 mnkr.

Aktieägaravtal

Försäljningen av Stockholm Vatten Utveckling AB innebär en avyttring av samliga aktier i bolaget.

Aktieöverlåtelseavtalet, avtalet om överlåtelse av markområde samt avtal om fastighetsbildningsförrättning (bilaga 2) beskriver affären i detalj. Bilagan är belagd med sekretess. Bilagan finns att läsa för ledamöter och ersättare i akten på KF/KS kansli.

Kommunfullmäktige beslutade den 15 mars 2010 om minoritetsåterremiss med motivering enligt återremissyrkande i *bilaga 1*.

Beredning innan minoritetsåterremiss

Ärendet har beretts av Stockholms Stadshus AB i samråd med stadsledningskontoret.

Koncernstyrelsen och stadsledningskontoret tillstyrker försäljningen. Koncernledningen och stadsledningskontoret anser vidare att försäljningsprocessen

genomförts på ett tillfredställande sätt och inom fastlagd tidplan, liksom att villkoren för affären är godtagbar.

Beredning efter minoritetsåterremiss

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret. Stadsledningskontorets yttrande har beretts i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Klargörande har begärts på ett antal punkter angående försäljningen av fordonsgasbolaget av socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet. I föreliggande ärende redovisas frågeställningar samt stadsledningskontorets svar på frågorna.

Mina synpunkter innan minoritetsåterremiss

Det är glädjande att Stockholm Vatten AB nu har möjligheten att sälja fordonsgasbolaget till en extern part. Enligt ägardirektiven för 2009 ska inom Stockholm Vattenkoncernen ett separat bolag etableras för en vidareutveckling av fordonsgasmarknaden i Stockholmsregionen. Syftet med bildandet av bolaget har varit att förbättra konkurrenssituationen på fordonsgasmarknaden och öka utbudet av fordonsgas. Enligt kommunfullmäktiges beslut ska Stockholm Vatten AB fokusera på kärnverksamheten. En fordonsgasverksamhet ingår inte i Stockholm Vatten AB:s kärnverksamhet.

Jag är positiv till en försäljning av fordonsgasbolaget till Scandinavian Biogas Fuels International AB. Köparen har visat, bland annat genom samarbeten med Varbergs kommun och Upplands Lokaltrafik, att bolaget har höga ambitioner att vidareutveckla och öka produktionen av fordonsgas. Genom försäljningen av fordonsgasbolaget ges en ny aktör möjlighet utveckla och öka produktionen av fordonsgas inom Stockholmsregionen, där efterfrågan på fordonsgas i dagsläget är högre än tillgången på marknaden. Dessutom ökar konkurrensen genom en ny aktör inom fordonsgasbranschen, vilket på sikt kan bidra till en gynnsam prisutveckling.

Enligt bestämmelserna i 1 kap. 9 § sekretesslagen måste kommunfullmäktige besluta att de offentliga handlingar som ingår i överlåtelsen av Stockholm Vatten Utveckling AB får förvaras av bolaget under en begränsad tid. De övertagna allmänna handlingarna ska hållas åtskilda från det övertagande bolagets övriga handlingar och ska hanteras enligt arkivlagens bestämmelser. De övertagna allmänna handlingarna får inte ändras. Arkivmyndigheten i Stockholms stad är tillsynsmyndighet gällande hanteringen av allmänna handlingar hos det övertagande bolaget.

De allmänna handlingarna ska efter övertagandetidens slut levereras till arkivmyndigheten i Stockholms stad via Stockholm Vatten AB. Handlingarna ska vara gallrade och förtecknade enligt arkivlagens krav. Det övertagande bolaget står för samtliga kostnader gällande gallring, ordnande och förtecknande.

Jag noterar därutöver att den totala realisationsvinsten av försäljningen uppgår till 41,5 mnkr inklusive den interna realisationsvinsten, 23,2 mnkr, som uppstod när Stockholm Vatten AB:s anläggningstillgångar överläts till fordonsgasbolaget.

Jag anser vidare att försäljningsprocessen genomförts på ett tillfredställande sätt och inom fastlagd tidplan, liksom att villkoren för affären är godtagbara.

Mina synpunkter efter minoritetsåterremissen

Jag tillstyrker fortsatt en försäljning av fordonsgasbolaget till Scandinavian Biogas Fuels International AB. Jag anser vidare att försäljningsprocessen genomförts på ett tillfredställande sätt och inom fastlagd tidplan, liksom att villkoren för affären är godtagbara.

För svar på oppositionens återremissyrkande hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialdemokraterna har därutöver väckt frågan om leverans av gas till SL om fordonsgasbolaget ej kan fullgöra nuvarande leveransavtal.

I det fall fordonsgasbolaget av något skäl ej kan fullgöra den leverans av fordonsgas som stipuleras i avtalet mellan SL och fordonsgasbolaget övertar Stockholm Vatten leveransåtagandet. Om Stockholm Vatten ej har eller får tillgång till gasreningskapacitet ska Stockholm Vatten till SL leverera en rötgasmängd som motsvarar den avtalade volymen fordonsgas. Detta innebär ingen belastning för bolaget eftersom hela rötgasproduktionen ligger kvar inom Stockholm Vatten AB.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Aktieöverlåtelseavtal och avtal om överlåtelse av markområde samt avtal om fastighetsbildningsförrättning . Bilagan är belagd med sekretess. Bilagan finns att läsa för ledamöter och ersättare i akten på KF/KS kansli (här ej tryckt).

3. Avtal om överlåtelse av markområde samt avtal om fastighetsbildningsförrättning . Bilagan är belagd med sekretess. Bilagan finns att läsa för ledamöter och ersättare i akten på KF/KS kansli (här ej tryckt).

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

1. Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att Avslå försäljningen av Stockholm Vatten AB:s aktieinnehav i dotterbolaget Stockholm Vatten Utveckling AB
2. Anföra följande

Den moderatledda majoritetens privatiseringsiver drabbar nu även stockholmarnas tillgång på biogas. Staden avhänder sig allt ansvar för den fortsatta produktionen av biogas. Att staden i ett läge där bristen på fordonsgas är mycket stor säljer ut fordonsgasbolaget, är obegripligt. Det är lika oklokt som det var att sälja ut Birka Energi. Vi har svårt att se varför det skulle bli fler aktörer på marknaden för att staden säljer fordonsgasbolaget. Om tillgången på biogas ska få en behövlig skjuts framåt, behövs rimligtvis både kommunalt och privat ägda fordonsgasbolag.

De tillgångar som ingår i försäljningen är gasuppgraderingsanläggningarna i Bromma och Henriksdal, back up-anläggningen med LNG i Henriksdal och delar av marken i Bromma och Henriksdal. De båda anläggningarna är centrala i Stockholm Vattens verksamhet och kommer att användas under lång tid framöver. Avgränsningen mot Stockholm Vattens anläggningar är gasfläktarna som ligger efter gasklockorna, vilket kan komma att medföra problem i framtiden. Vad händer om köparen inte vidareutvecklar uppgraderingsanläggningen? Vilka konsekvenser får det att staden sålt marken om reningsverket i framtiden behöver byggas ut? Hur påverkas miljötillstånd för anläggningen?

Det finns också all anledning att fundera på om det är klokt att de investeringar staden nu gör i Louddens biogasanläggning, inom kort kommer att vara i en privat aktörs ägo. Det innebär ju att staden går miste om den avkastning biogasanläggning kommer att ge i framtiden.

Vi kan konstatera att Stadsledningskontorets svar visar att försäljningen av bolaget varken kan motiveras av ekonomiska skäl eller genom mål om ökad biogasproduktion. Det tycks snarare som försäljningen är ekonomiskt tveksam samtidigt som staden på flera sätt förlorar kontrollen av biogasproduktionen. I Henriksdal finns exempelvis möjligheter att utöka rågasproduktionen men genom försäljning av bolaget finns inga garantier vad gäller förädlingen av denna gas. Hade istället bolaget varit kvar inom Stockholm Vatten hade samordning vid en ökad rågasproduktion varit betydligt enklare. De investeringar som krävs för att öka produktionen tror vi är av strategisk betydelse.

se för Stockholm. Att köparen kommer att resonera på att samma sätt finns det inga garantier för. Samtidigt hade stadens starka finansiella ställning varit en fördel vid framtida investeringar.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

1. Överlåtelsen enligt avtal av samtliga aktier i Stockholm Vatten Utveckling AB, till Scandinavian Biogas Fuels International AB godkänns, *bilaga 2*.
2. Handlingar som är allmänna handlingar vid tillträdet får förvaras hos Scandinavian Biogas Fuels International AB med stöd av bestämmelserna i 2 kap. 3§ offentlighets- och sekretesslagen, dock längst till utgången av år 2011.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att uppdra åt Stockholm Vatten AB att göra de justeringar i leveransavtal och dylikt som kan komma att erfordras för att genomföra försäljningen.
4. Som svar på kommunfullmäktiges återremiss hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (daterat 2010-03-17) samt vad som framförs i detta utlåtande.

Stockholm den 24 mars 2010

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Roger Mogert, Tomas Rudin, Teres Lindberg* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Kommunfullmäktige beslutade den 8 september 2008 att godkänna en ombildning av Stockholm Vatten AB:s dotterbolag, Stockholm Vatten Utveckling AB, till ett renodlat fordonsgasbolag och att detta bolag i ett senare skede skulle avyttras till en privat eller annan extern intressent.

Under 2009 har Stockholm Vatten Utveckling AB ombildats till ett fordonsbolag genom att verksamhetens anläggningstillgångar, inklusive mark överförts från Stockholm Vatten VA AB. Vidare har fordonsgasbolaget tecknat nödvändiga avtal för att bolaget ska kunna verka som en självständig enhet.

Stockholm Vatten AB:s styrelse fattade för egen del beslut om en försäljning av samtliga aktier i Stockholm Vatten Utveckling AB den 21 januari 2010.

Stockholm Vatten AB

Stockholm Vatten AB:s styrelse beslutade vid sitt sammanträde den 21 januari 2010 att godkänna att aktierna i Stockholm Vatten AB får överlåtas till Scandinavian Biogas Fuels International i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet samt att uppdra åt VD att vidta för försäljningen erforderliga åtgärder.

Reservation anfördes av vice ordföranden Rebwar Hassan (MP), tjänstgörande suppleanten Stellan Hamrin (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Catharina Tarras-Wahlberg (S), *bilaga 1*.

Från icke tjänstgörande suppleanten Ewa Larsson (MP) framfördes ett yttrande till stöd för Rebwar Hassans förslag.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Erik Wassén (FP) och ledamöterna Berthold Gustavsson (M), Mats Rudin (M), Sofia Pepera (M), Mats Edenius (M) och Kennet Berg (M), *bilaga 1*.

Stockholm Vatten AB:s tjänsteutlåtande daterat den 13 januari 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Efter hemställan från Stockholm Vatten 2008-06-12 beslutade kommunfullmäktige den 8 september 2008 bl.a. att Stockholm Vatten Utveckling AB skall ombildas till ett

Fordonsgasbolag genom överförande av till verksamheten hörande tillgångar från Stockholm Vatten VA AB till Stockholm Vatten Utveckling AB. Fullmäktige beslutade vidare att inriktningen skall vara att fordonsgasbolaget i ett senare skeda avyttras till en privat eller annan intressent.

Sedan fullmäktiges beslut har Fordonsgasbolaget etablerats, överlåtelse av för verksamheten nödvändiga anläggningstillgångar, inklusive mark, skett samt nödvändiga avtal ingåtts allt för att Fordonsgasbolaget skall kunna verka som en självständig enhet.

I december 2009 ingicks en avsiktsförklaring mellan Stockholm Vatten AB och Scandinavian Biogas Fuels International AB om överlåtelse av aktierna i Stockholm Vatten Utveckling AB. Styrelsen i Stockholm Vatten AB tillstyrkte vid ett styrelsemöte den 19 november 2009 att aktierna fick överlätas i enlighet med avsiktsförklaringen. Styrelsen föreslog vidare att ägaren, Stockholm Stadshus AB, att godkänna att aktierna fick överlätas i enlighet med avsiktsförklaringen. Efter att tagit del av ärendet fann ägaren att överläggningarna kring aktieöverlåtelsen kommit så långt att en slutlig överenskommelse om en aktieöverlåtelse skulle kunna föreligga inom kort. Ägaren uppmanade bolagsledningen att snarast slutföra förhandlingarna med den tilltänkte köparen och därefter återkomma till styrelse och ägare med ett färdigförhandlat aktieöverlåtelseavtal. Ett sådant avtal ingicks med förbehåll för styrelsens m.fl. godkännande den 13 januari 2010. Aktieöverlåtelseavtalet som i detalj beskriver affären och bilagan som redovisar marköverlåtelser bifogas ärendet. Övriga bilagor kommer att hållas tillgängliga på styrelsemötet.

De tillgångar som ingår i Stockholm Vatten utveckling AB vid överlåtelsen är gasuppgraderingsanläggningarna i Bromma och Henriksdal samt back up anläggningen med LNG i Henriksdal. Avgränsningen mot Stockholm Vattens anläggningar är i gasfläktarna som ligger efter gasklockorna. I Bromma och Henriksdal ingår också för verksamhetens bedrivande nödvändig mark. I Loudden ingår gasuppgraderingsanläggningen med tillbehör i Stockholm Vatten Utveckling AB medan marken kvarstår i Stockholm Vatten VA AB:s ägo. Ett särskilt avtal om markhyra mm. har ingåtts för Loudden. Nödvändiga avtal om servitut, service etc. har också träffats mellan Stockholm Vatten Utveckling AB och Stockholm Vatten VA AB för samtliga anläggningar. Ingen personal är anställd i det bolag som säljs.

I ekonomiska termer innebär uppgörelsen att köparen för aktierna i Stockholm Vatten Utveckling AB erlägger en köpeskilling om 160 000 tkr samt värdet av Nettorelsekapitalet. Efter att hänsyn tagits till likvida tillgångar o. dyl. innebär köpeskillingen att Stockholm Vatten AB erhåller 25 000 tkr för egenkapitalet i bolaget som vid tillträdet beräknas uppgå till 6 722 tkr, vilket innebär en reavinst om ca 18 278 tkr. I och med att Stockholm Vatten Utveckling säljs till tredje man kan även reavinsterna från tidigare internöverlåtelser tas upp i koncernens resultaträkning. Dessa tidigare reavinster uppgår till 23 201 tkr. Den totala reavinsten av försäljningen av Stockholm Vatten Utveckling AB uppgår således till ca 41 479 tkr.

Avsikten är att köparen skall tillträda aktierna senast den 30 juni 2010.

BEREDNING INNAN MINORITETSÅTERREMISS

Ärendet har beretts av Stockholms Stadshus AB i samråd med stadsledningskontoret.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s tjänsteutlåtande daterat den 2 januari 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Försäljningen av Stockholm Vatten Utveckling AB innebär en avyttring av samtliga aktier i bolaget.

De tillgångar som ingår i Stockholm Vatten Utveckling AB vid överlåtelsen är gasuppgraderingsanläggningarna i Bromma och Henriksdal samt back up anläggningen med LNG i Henriksdal. Avgränsningen mot Stockholm Vattens anläggningar är gasfläktarna som ligger efter gasklockorna. I Bromma och Henriksdal ingår också för verksamhetens bedrivande nödvändig mark.

I Loudden ingår gasuppgraderingsanläggningen med tillbehör i Stockholm Vatten Utveckling AB, medan marken kvarstår i Stockholm Vatten VA AB:s ägo. Ett särskilt avtal om markhyra har ingåtts för Loudden. Nödvändiga avtal om servitut, service m.m. har också träffats mellan Stockholm Vatten Utveckling AB och Stockholm Vatten VA AB för samtliga anläggningar.

Ingen personal är anställd i det bolag som säljs.

Försäljningsprocessen

Under 2009 har diskussioner förts med ett antal potentiella intressenter för avyttring av fordonsgasbolaget. I försäljningsprocessen har konsultföretaget Solving Efeso anlåtats som rådgivare.

Under hösten 2009 ingicks en avsiktsförklaring mellan Stockholm Vatten AB och Scandinavian Biogas Fuels International AB om överlåtelse av aktierna i Stockholm Vatten Utveckling AB. Styrelsen i Stockholm Vatten AB tillstyrkte vid ett styrelsemöte den 19 november 2009 att aktierna fick överlätas i enlighet med avsiktsförklaringen.

Under december 2009 och januari 2010 har bolagsledningen slutfört förhandlingarna med köparen. Ett aktieöverlåtelseavtal tecknades den 13 januari 2010 med förbehåll för Stockholm Vattens styrelse, koncernstyrelsens och kommunfullmäktiges godkännande.

Avsikten är att köparen skall tillträda aktierna senast den 30 juni 2010.

Köparen

Föreslagen köpare av fordonsgasbolaget är Scandinavian Biogas Fuels International AB. Bolagets verksamhet består i att direkt eller indirekt på en internationell marknad producera och distribuera biogas, och på kommersiella grunder bedriva forskning, utveckling och spridning av kunskap inom området biogasframställning.

Ekonomi

För år 2009 uppgick fordonsgasbolagets omsättning till 50,6 mnkr och resultat efter finansnetto till -2,0 mnkr.

Uppgörelsen innebär att köparen erlägger 160 mnkr för aktierna i Stockholm Vatten Utveckling AB samt värdet av nettorörelsekapitalet. Efter att hänsyn tagits till likvida tillgångar innebär köpeskillingen att Stockholm Vatten AB erhåller 25,0 mnkr för eget kapital i bolaget, som vid tillträdet beräknas uppgå till 6,7 mnkr, vilket innebär en realisationsvinst om 18,3 mnkr. I och med att Stockholm Vatten Utveckling AB säljs till tredje man kan även realisationsvinsten på 23,2 mnkr från internöverlåtelsen av anläggningstillgångarna tas upp i koncernens resultaträkning. Den totala realisationsvinsten av försäljningen av Stockholm Vatten Utveckling AB beräknas således uppgå till ca 41,5 mnkr.

Aktieägaravtal

Försäljningen av Stockholm Vatten Utveckling AB innebär en avyttring av samliga aktier i bolaget.

Aktieöverlåtelseavtalet, avtalet om överlåtelse av markområde samt avtal om fastighetsbildningsförrättning (Bilaga 2) beskriver affären i detalj.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholms Stadshus AB i samråd med stadsledningskontoret.

Koncernledningen och stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Enligt ägardirektiven för 2009 ska inom Stockholm Vattenkoncernen ett separat bolag etableras för en vidareutveckling av fordonsgasmarknaden i Stockholmsregionen. Vidare ska, enligt kommunfullmäktiges beslut, Stockholm Vatten fokusera på kärnverksamheten. En fordonsgasverksamhet ingår inte i Stockholm Vattens kärnverksamhet och som följd härav har Stockholm Vatten under hösten 2009 utrett möjligheten att sälja bolaget till en extern part.

Koncernledning och stadsledningskontoret är positiva till en försäljning av fordonsgasbolaget till Scandinavian Biogas Fuels International AB. Köparen har visat, bland annat genom samarbeten med Varberg Kommun och Upplands Lokaltrafik, att bolaget har höga ambitioner att vidareutveckla och öka produktionen av fordonsgas. Genom försäljningen av fordonsgasbolaget ges en ny aktör möjlighet utveckla och öka produktionen av fordonsgas inom Stockholmsregionen där efterfrågan på fordonsgas i dagsläget är högre än tillgången på marknaden. Dessutom ökar konkurrensen genom en ny aktör inom fordonsgasbranschen, vilket på sikt kan bidra till en gynnsam prisutveckling.

Koncernledningen och stadsledningskontoret noterar därutöver att den totala realisationsvinsten av försäljningen uppgår till 41,5 mnkr inklusive den interna realisationsvinsten, 23,2 mnkr, som uppstod när Stockholm Vattens anläggningstillgångar överläts till fordonsgasbolaget.

Koncernledningen och stadsledningskontoret anser vidare att försäljningsprocessen genomförts på ett tillfredställande sätt och inom fastlagd tidplan, liksom att villkoren för affären är godtagbara.

BEREDNING EFTER MINORITETSÅTERREMISS

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 mars 2010 har följande lydelse.

I Kommunfullmäktiges budget för år 2008 ges Stockholms Stadshus AB i uppdrag att tillsammans med stadens bolag löpande pröva möjligheten att avyttra sådana delar som ur ett förvaltningsperspektiv inte bör behållas. Kommunfullmäktige beslutade den 8 september 2008 att godkänna en ombildning av Stockholm Vattens dotterbolag, Stockholm Vatten Utveckling AB, till ett renodlat fordonsgasbolag och att detta bolag i ett senare skede skulle avyttras till en privat eller annan extern intressent.

Under 2009 har Stockholm Vatten Utveckling AB ombildats till ett fordonsbolag, genom att verksamhetens anläggningstillgångar, inklusive mark överförts från Stockholm Vatten VA AB. Vidare har fordonsgasbolaget tecknat nödvändiga avtal för att bolaget ska kunna verka som en självständig enhet.

Stockholm Vatten AB:s styrelse fattade för egen del beslut om en försäljning av samtliga aktier i Stockholm Vatten Utveckling AB den 21 januari 2010. Koncernstyrelsen fattade för egen del beslut om att godkänna försäljningen den 1 februari 2010.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Kommunfullmäktige beslutade den 15 mars 2010 om s.k. minoritetsåterremiss till kommunstyrelsen.

Klargörande har begärts på ett antal punkter, angående försäljningen av fordonsgasbolaget, av Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. I föreliggande ärende redovisas frågeställningar samt stadsledningskontorets svar på frågorna.

Hur begränsar en försäljning av markområden i och kring Stockholms reningsverk dessa anläggningars möjlighet till handlingsutrymme när verksamheten behöver byggas ut?

Vid avstyckning av markområden för biogasverksamheten har hänsyn tagits till en ev. framtida utbyggnad av reningsverken. Bland annat är avstyckningen i Henriksdal en s.k. tredimensionell fastighetsbildning där Stockholm Vatten kvarstår som ägare till marken under ett visst avstånd från markytan. De aktuella markområdena var i Stockholm Vattens planering avsatta för expansion av biogasverksamheten. I marköverlåtelseavtalen är servitutsrättigheter inskrivna så att Stockholm Vatten kan använda de vägar, vändningsplatser, mm som kan bli behövligt vid drift av reningsverken.

Om köparen visar sig inte klara investeringar för utveckling av fordonsgas i anläggningen som föreslås säljas, hur ska staden då hantera att viktiga anläggningar som är integrerade i Stockholms

Vattens anläggningar ändå kan utvecklas för att klara och förädla rågasen till fordonsgas?

I Bromma är gasuppgraderingsanläggningarna dimensionerade för att klara större gasmängder än vad som är aktuellt i dag. Där pågår ett samarbete mellan köparen och Stockholm Vatten för att öka rågasproduktionen för att bättre utnyttja gasreningsanläggningen. Någon ytterligare investering i gasrening torde inte vara aktuell inom den närmaste tiden. I Henriksdal finns potential för en avsevärd ökning av rågasproduktionen, ev. är en fördubbling möjlig. Om köparen av Fordonsgasbolaget inte önskar utnyttja möjligheten till utökad rågasproduktion kan Stockholm Vatten själva eller genom att sälja rågasen till annan få gasen uppgraderad till fordonsgas. Köparen av fordonsgasbolaget är dock drivande vad gäller att utnyttja Henriksdals kapacitet för produktion av rågas och innehar den kompetens och teknik som är nödvändig för att uppnå kapacitetsökningen.

Det är av yttersta vikt att köparen av dessa anläggningar är finansiellt stabil och har ett långsiktigt åtagande. Därför måste köparen granskas också kritiskt. Scandinavian Biofuel har flera stora misslyckanden i bagaget. Deras finansiella situation har visat sig skral. Dessa delar måste belysas i ärendet för kommunfullmäktige.

Scandinavian Biofuel är ett relativt ungt företag som expanderat snabbt. De flesta nyetablerade företag har under sin utveckling perioder av växtverk, när ambitionerna kan överstiga den finansiella och operativa kapaciteten. Detta har även varit fallet med Scandinavian Biofuel. Bolaget har tagit lärdom av sina tidigare svårigheter och har under slutet av år 2009 genom en nyemission och en företrädesemission ökat sitt egen kapital med 100 MSEK. Bolaget har i dag en soliditet om drygt 30 %, vilket kan sägas vara normalt för ett industriföretag. Bolaget har också ökat kompetensen i såväl styrelse som i den operativa verksamheten för att inte upprepa tidigare misstag.

Hur påverkas miljötillstånden för reningsanläggningen respektive de nya fordonsgasanläggningarna av försäljningen?

Efter kontakt med berörda myndigheter är det en anmälan om överflyttning av berörda tillstånd som krävs. Då ansvarsgränser m.m. är väl definierade i överlåtelsehandlingarna påverkas inga andra tillstånd av överlåtelsen än de som berör gasverksamheten.

Ärendet behöver också redovisa de investeringar stadens och statens skattemedel (KLIMP) medverkat till för rågas- och fordonsgasanläggningarna och som nu delvis avyttras innan de gett full avkastning.

När investeringarna i fordonsgasproduktionen i Stockholm Vatten stod klar 2002 var tillgången på fordonsgas ca 10-15 gånger större än efterfrågan. Den totala investeringen var ca 88 mnkr, varav 23 mnkr utgjordes av ett sk LIP-bidrag. Investeringen är i

dag nedskrivna så att endast 20 % av det ursprungliga värdet återstår i bokföringen. Av den totala investeringen bestod ca 20 mnkr av åtgärder i reningsverken och dess processer. Riskexponeringen i investeringen i fordonsgasprojektet översteg avsevärt vad som är rimligt för ett bolag som Stockholm Vatten, vilket till viss del kompenseras av LIP-bidraget. Övrig del av investeringen lånefinansierades. KLIMP-bidrag har i begränsad omfattning (2 mnkr) erhållits till investeringar i reningsverken för minskning av metanutsläpp.

Stockholm Vatten har vidare erhållit 23,5 mnkr från miljömiljarden för om- och tillbyggnad av Louddens f.d. reningsverk till biogasproducerande anläggning. Dessa medel har av bolaget använts till åtgärder i anläggningsdelar i det tidigare reningsverket. Dessa anläggningsdelar ingår inte i försäljningen utan kommer att kvarstå i Stockholm Vattens ägo och hyras ut till Scandinavian Biofuel. Det pris som erhålls för Fordonsgasbolaget baseras på en marknadsvärdering som utgår från en diskontering av bolagets framtida intäkter.

Hur bedömer Stadshuset AB att Stockholm Vatten AB's ekonomiska ställning i ett femårigt respektive tioårigt perspektiv skulle påverkas, om anläggningen kvarstår inom företaget?

Om köpeskillingen, som utgår från en diskontering av fordonsgasrörelsens framtida vinster, beaktas torde bolagets totala ekonomiska ställning inom en tioårsperiod ej påverkas i någon större utsträckning oberoende av om Fordonsgasbolaget säljs eller ej. Däremot skulle ett behållande av Fordonsgasbolaget kräva stora investeringar i bl. a. gasrening för att utnyttja den fulla potentialen för produktion av rågas. Dessa investeringar skulle minska utrymmet för investeringar i Stockholm Vattens övriga verksamhet, t ex. investeringar i ledningsnätet och innebär ett betydande risktagande.

RESERVATIONER M.M.

Stockholm Vatten AB

Reservation anfördes av vice ordförande Rebwar Hassan och tjänstgörande suppleanten Stellan Hamrin till förmån för yrkande enligt följande.

- att avslå förslaget,
- att behålla Stockholm Vatten Utveckling AB som fordonsgasbolag
- att anföra följande:

Nu stundar försäljning av Stockholms biogasproduktion. Verksamheten har stuvats om för att kunna säljas som bolag. Scandinavian Biogas Fuels köper marken vid Stockholm Vattens anläggningar i Bromma och Henriksdal för att få finansiering från banken. Tillträde till aktierna beräknas ske i juni 2010 med finansiering från banken. Detta innebär att Stockholms stads mark pantsätts, vilket är ansvarslöst.

Lokal biogasproduktion utgör en försummad resurs som måste utvecklas för att tillgodose stadens samlade behov. Förutom avloppsslam utgör biologiskt avfall från stadens innevånare och verksamheter en viktig outnyttjad resurs. En ökad biogasproduktion innebär också en minskad belastning på miljön. Dessutom ger biogas mindre utsläpp av koldioxid. Genom att driva bilar på biogas istället för bensin eller diesel minskar utsläppen av koldioxid med ca 2,5 kg per mil. För bussar och sopbilar minskar utsläppen 12-15 kg per mil. Biogasproduktion och – användning är lönsamt i större städer som Stockholm samt i orter med mycket industri som genererar organiskt avfall och där distributionsnäten är väl utbyggda.

Den moderatledda majoritetens privatiseringsiver drabbar nu även stockholmarnas tillgång på biogas. Staden avhänder sig allt ansvar för den fortsatta produktionen av biogas. Hur SL ska kunna garantera biogas till sina bussar blir nu oklart. Det är inte rimligt att biogasproduktionen styrs av privatekonomiska intressen på en marknad där kostnader för miljön inte prissätts. Det är inte heller rimligt att denna verksamhet styrs av enskilda personers och bolags vinstintressen utan samhällets behov av energi och en ren miljö bör vara styrande. Dessa mål kan endast uppnås genom att biogasproduktionen behålls i stadens ägo.

Vi menar vidare att det är ett allvarligt misstag att sälja mark inom Henriksdal och Bromma reningsverk. De båda anläggningarna är centrala i Stockholm Vatten verksamhet och kommer att användas under lång tid framöver. Det är oklart vilka konsekvenser det kan få att inom bolagets anläggningar ha privata ägare till markområden

var till det dessutom är knutna nyttjanderätter av olika slag som belastar bolagets fastigheter. För närvarande ökar befolkningen i Stockholms län med 30 000 personer om året. Reningsverken ligger inbäddade i en stadsbygd. Det är ett strategiskt intresse för bolaget att för framtiden ha så stort handlingsutrymme som möjligt inför framtida krav på utbyggnad och utveckling av verksamheten. Försäljningen av biogasproduktionen ska därför inte genomföras

Reservation anfördes av ledamoten Catharina Tarras-Wahlberg till förmån för yrkande enligt följande.

att avslå förslaget till beslut
att därutöver anföra följande:

Vi socialdemokrater motsätter oss försäljning av aktierna i Stockholm Vatten Utveckling AB.

Det är inte rätt tidpunkt att sälja aktierna just nu, då biogasmarknaden fortfarande befinner sig i ett tidigt skede av utvecklingen. Det ansvarsfulla i detta läge är att som offentlig aktör stanna kvar som ägare och bidra till etablerandet av en för miljön viktig marknad. Att sälja nu framstår mer som motiverat av ideologi snarare än seriös eftertanke eller omsorg om miljön.

Vi menar vidare att det är ett allvarligt misstag att sälja marken inom Henriksdal och Bromma reningsverk. De båda anläggningarna är centrala i Stockholm Vattens verksamhet och kommer att användas under lång tid framöver. Det är oklart vilka konsekvenser det kan få att inom bolagets anläggningar ha privata ägare till markområden var till det dessutom är knutna nyttjanderätter av olika slag som belastar bolagets fastigheter. För närvarande ökar befolkningen i Stockholms län med 30 000 personer om året. Reningsverken ligger inbäddade i en stadsbygd. Det är ett strategiskt intresse för bolaget att för framtiden ha så stort handlingsutrymme som möjligt inför framtida krav på utbyggnad och utveckling av verksamheten.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Erik Wassén (FP) och ledamöterna Berthold Gustavsson (M), Mats Rudin (M), Sofia Pepera (M), Mats Edenius (M) och Kennet Bergh (M) enligt följande.

Biogasproduktionen och förädlingen till fordonsgas är en prioriterad fråga för majoriteten. Stockholm Vatten har det senaste året ökat sin biogasproduktion med 30 %.

Ambitionen om insamling av matavfall ligger fast med fokus på storhushåll och restauranger.

2005 samlade den rödgröna majoriteten in 2 680 ton matavfall i Stockholms kommun. Det var 2 procent av totalt tillgängligt matavfall.

2009 samlar den borgerliga majoriteten in 5 - 8 000 ton matavfall. Det är dubbelt så mycket som när miljöpartiet styrde i staden.

En fungerande marknad för produktion av fordonsgas är, enligt den borgerliga majoriteten, det sätt som bäst säkrar den kraftigt ökande efterfrågan på fordonsgas. Miljöpartiet var under den mandatperiod de styrde nära att helt döda marknaden för fordonsgas genom att konsekvent motsätta sig inblandning av naturgas. Detta resulterade i en så osäker tillgång på fordonsgas att de flesta privatbilister var nära att ge upp och byta till ett annat bränsle med väsentligt sämre miljöegenskaper. Nu fungerar marknaden bättre, men den positiva efterfrågeökningen gör att det fortsatt krävs stora investeringar.

Den borgerliga majoriteten tar nu ett avgörande steg mot en försäljning av Fordonsgasbolaget till en marknadsaktör med goda förutsättningar att öka konkurrensen på marknaden och utveckla fordonsgasmarknaden till gagn för alla stockholmare.

Kommunfullmäktige

Återremissyrkande anfördes av Teres Lindberg (S), Yvonne Ruwaida (MP), Ann Mari Engel (V) till förmån för följande yrkande.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att
Återremittera försäljningen av fordonsgasbolaget i Stockholms Vatten med följande frågor:

- Hur begränsar en försäljning av markområden i och kring Stockholms reningsverk dessa anläggningars möjlighet till handlingsutrymme när verksamheten behöver byggas ut?
- Om köparen visar sig inte klara investeringar för utveckling av fordonsgas i anläggningen som föreslås säljas, hur ska staden då hantera att viktiga anläggningar som är integrerade i Stockholms Vattens anläggningar ändå kan utvecklas för att klara och förädla rågasen till fordonsgas?
- Det är av yttersta vikt att köparen av dessa anläggningar är finansiellt stabil och har ett långsiktigt åtagande. Därför måste köparen granskas också kri-

tiskt. Scandinavian Biofuel har flera stora misslyckanden i bagaget. Deras finansiella situation har visat sig skral. Dessa delar måste belysas i ärendet för kommunfullmäktige.

- Hur påverkas miljötillstånden för reningsanläggningen respektive de nya fordonsgasanläggningarna av försäljningen?
- Ärendet behöver också redovisa de investeringar stadens och statens skattemedel (KLIMP) medverkat till för rågas- och fordonsgasanläggningarna och som nu delvis avyttras innan de gett full avkastning.
- Hur bedömer Stadshus AB att ett avstående från försäljning och behållande av anläggningen skulle påverka Stockholms Vattens ekonomiska ställning om fem respektive 10 år?